

Commissarissen richten hun blik nog steeds op korte termijn

Karen Maas, hoogleraar Accounting & Sustainability, Open Universiteit, en academisch directeur van het Impact Centre Erasmus.

Bij de spagaat tussen kortetermijnpresaties van organisaties en langetermijnwaarde, delft de laatste vaak het onderspit. Dat moet anders. Het kan ook anders. In de gemoderneerde Nederlandse Corporate Governance Code geldt sinds 2016 waardecreatie voor de lange termijn als leidraad voor raden van commissarissen. Het is nu tijd dat de Monitoringscommissie Corporate Governance bedrijven hier eens op gaat aanspreken.

In een vorig jaar gehouden onderzoek door het Erasmus Governance Institute geeft het overgrote deel van de toezichthouders aan dat de leidraadtaak prima bij hun functie past. De praktijk blijkt echter weerbarstig. De waan van de dag blijft regeren in de bestuurskamers en in de raden van commissarissen. Kijk naar de beloningsdiscussies (onder meer bij ING), belastingontduiking (Starbucks) en vervroegde afschrijvingen door zogenoemde 'stranded assets' (NAM). Een enkele uitzondering daargelaten, blijft de omslag uit.

We respecteren de mensenrechten toch? En we doen aan recycling en hebben een maatschappelijk jaarverslag. Bovendien hebben we een 'complianceafdeling'. Maar dat je niet aan waardevernietiging doet, is een vorm van hygiëne. Net als compliance. Voldoen aan wet- en

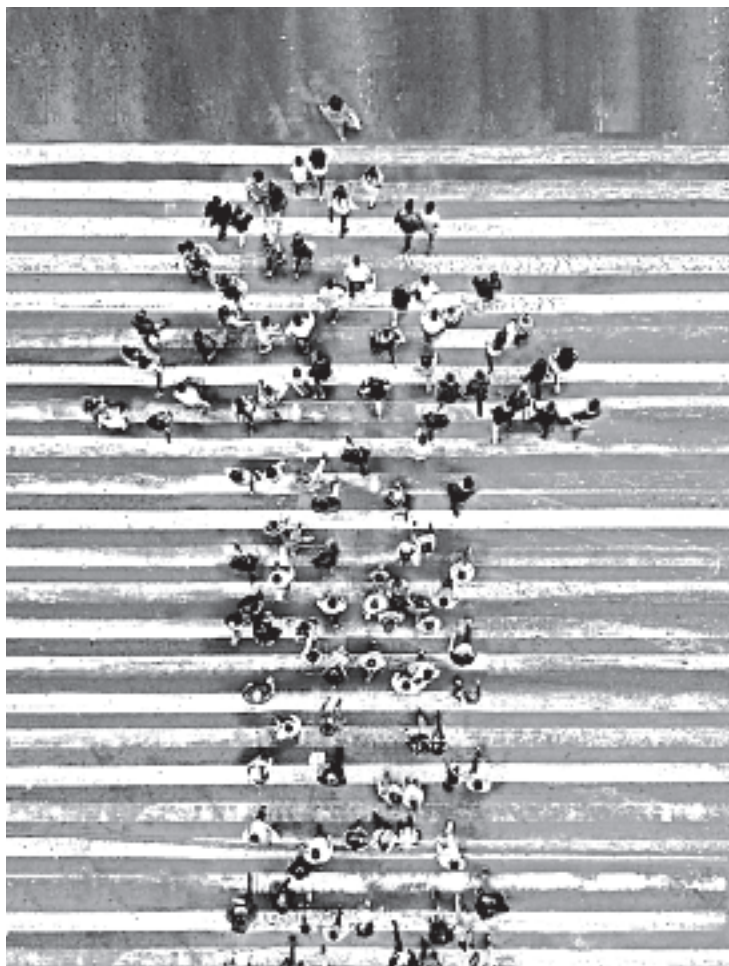

FOTO: ISTOCK

regelgeving is doen wat je moet doen. En dat is al lastig, getuige het recentelijke strafrechtelijk onderzoek tegen ABN Amro en de schikking die ING vorig jaar trof. Het hebben van een complianceofficer is echt wat anders dan daadwerkelijk aan langetermijnwaardecreatie doen. Dat inzicht landt nog onvoldoende bij commissarissen.

De nieuwe code verlangt dat het ondernemingsbestuur bij strategieontwikkeling oog heeft voor niet-financiële aspecten als milieu, sociale zaken en corruptiebestrijding, plus de belangen van stakeholders: aandeelhouders, werknemers, klanten en leveranciers. Directies doen dit nog te weinig, maar commissarissen zijn ook te weinig kritisch. Prach-

tige vergezichten in visies en missies zijn goed voor pr, maar ze leiden tot te weinig sturing in de praktijk. Het heeft ongetwijfeld te maken met de onwennigheid met de materie en het meer dan vijf jaar vooruit moeten kijken. Ook de oververtegenwoordiging van de oudere generatie binnen rvc's doet een duit in het zakje.

De kern zit echter in de borging van de langetermijnbenadering. Die is er niet. De Monitoringscommissie moet pleiten voor het opzetten van een goed proces waarin kansen en bedreigingen in kaart worden gebracht voor het scheppen van waarde op de lange duur. Het is dan ook tijd dat elke raad van commissarissen een speciaal 'Langetermijnwaardecreatie Committee' krijgt.

Prachtige visies en missies zijn goed voor de pr, maar ze leiden tot te weinig sturing in de praktijk